

VIÐMERKINGAR

Ólavsøkukonsertin gerst ein vanlukka

Trygvi Jacobsen

Trygvi Jacobsen

Ólavsøkukonsertin

Ólavsøkukonsert hevur verið í kommunuskúlagarðinum nakrar ferðir, og skilið hevur verið líka ringt hvørja ferð. Óteljandi fløskubrot liggja og rekast og hótta við at forkoma forøyska undómínum.

Sjálvandi er tað unddómurin sjálvur, sum dregur fløskurnar í garðin, men tað er nú einaferð soleiðis, at unddómurin er tystur, og lítið man tað muna, at tey tilkomnu halda lítið um tað. Flestu fløskur, sum tey ungu dragsa við sær, eru úr glasi stoyptar. Tað er ikki so undarligt. Teimum ungu dámar væl øl. Øl fæst ikki í

Kommunuskúlagarðinum. Øl úr glasfløskum smakkar nógv betur enn øl úr plast-fløskum. Føroyskt plastøl fæst bert í risastórum fløsk-um, ið ikki hóska til øl, tí ølið dovnar í teimum, áðr-enn tær tomast.

Tað hevur øll hesi árin verið sera keðiligt við øll-um hesum knústu fløskun-um. Tá menn so í fjør søgdu, at eingin glasfløska skuldi inn á konsertøkið, var tað eitt gleðiligt fram-stig. Tystir hampamenn riggaðu seg til eina glas-leysa konsert. Summir blandaðu sær okkurt niður í plastfløskur, og aðrir keyptu sær øl í plastfløsk-um. Nakrar tímar áðrenn konsertina frættist, at glas-

fløskur kundu takast við á konsert kortini. Tað er ikki stuttligt at hava gjørt sær ómak við at koma glas-leysur á konsert fyri at skera seg til avlvis.

Slikt kanst tú ikki bjóða fólki. Eg haldi ógvuliga lítið um at vera hildin fyri spott.

Nógv kann gerast fyri at sleppa undan glasfløskum. Tað besta er sjálvandi at nokta fólki at koma inn við teimum. Tað ber til at at hava fleiri vaktir enn und-anfarin ár, um arbeiðsbyrð-an er ov tung. Eisini ber til at hava eina inngongd til fólk, sum koma við tasku, sekki ella leypí. Tey kunnu so kannast fyri seg. Tey, sum koma við ongum,

Vónandi verður skilið frægari í ár, men eg stúri fyri, at fyriskiparnir eru so mikið óðir eftir verðini, at heilsan hjá føroyska unddómínum verður sett í veð.

Vit biða eftir vanlukkuni.

Ólavsøkukonsertin

Stór skomm

Georg Kjørbo

1961 Uummanraq Grønland

Georg Kjørbo

Eg havi arbeitt í útlongum í eini 30 ár, so eg havi fløgið nógvur ferðir til Føroyar.

Men tá eg var heima seinast – hetta var á fiskari-messuni í Runavík – upp-livdi eg nakað, sum eg

haldi er ein skandala og stór skomm! Eg varð boðin at eta um borð á Norronu; men vit kundu ikki keypa so mikið sum eitt glas av víni til matin. Og eg frætti, at Jenis av Rana var at-voldin til tess!

Nú lesi eg í Dimmu, at føroyingar vilja hava loyvi til at bryggja ein "føroya snaps", men at sami maður,

Jenis av Rana, aftur liggur í buktini!

Fyri umleið 20-25 árum síðani fleyg eg frá Dan-mark til Føroya. Vit kundu ikki lenda, men máttu flúgva til Skotlands at gista. Tá búið eg á sama kamari sum Jenis av Rana, og vit báðir ótu náttúrað saman og drukku øl aftur-við matinum. Næsta dag

flugu vit so aftur til Fø-oyar, og tá sótu vit báðir lið um lið um borð á flog-farinum, og tá keypti Jenis eisini tollfriar vørur eins og tey flestu.

Hvat skal hesin dupult-moralurin til?

Og hvussu í verðini skal hesin dupultmoralurin kunna gagna føroyskum vinnulívi?

Ólavsøkukonsertin

Hugleiðing

Hildibjørt J. K. Gulklett.

Hildibjørt J. K. Gulklett

Eg havi altíð havt áhuga fyri forngrípum og um-hvørvi teirra, bæði her á landi, og úti í heimi.

Tá ið fornlutirir vóru á gamla bókasavninum á Debessartrøð og í báta-neystinum skamt harfrá, var tað ein fragd at ganga millum hesar lutir, hóast trøngligt var. Alt var so væl til rættis lagt. Lepi var festur á hvønn lut og hvørt

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Figgjarleiðari: Jákup Mørk

jakup@sosialurin.fo

finnbjorg@sosialurin.fo

Durita Simonsen durita@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo

Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo

Heri á Røgvi heri@sosialurin.fo

Ingrid Bjarnastein ingrid@sosialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Solby Eliassen solby@sosialurin.fo

Dagfinn Olsen dagfinn@sosialurin.fo

Ingri Rasmussen ingi@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:

Postsmoga 231

Nólsoyar Pálsøgta 1, 700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 220727

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

Sosialurin í Eysturoy:

Postsmoga 143, Saltangará

tel. 447820 fax 449520

e-post: vilmund@sosialurin.fo

Sosialurin í Vágum:

360 Sandavágur

tel. 333820, 220507 fax 333720

e-post: edvard@sosialurin.fo

e-post: vager@sosialurin.fo

Uppseting/pret:

Uppseting: Hestpret

Prent: Prentmíðstöðin

Útgevvari:

Sp/ff Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Argjavegur 26,

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-friggjadag klokkan 14⁰⁰

VIÐMERKINGAR

Barnaprix og Vestanstevna

Mark Joensen

Mark Joensen

Tað er lættari at bróta niður enn at byggja nakað upp.

Nósabarnaprix er eitt tiltak fyri børnum í aldrinum 7-14 ár. Á einum Nósa-barnaprix fáa børnini høvi at royna at standa á einum yrkisgjørdum palli, og har-við kunnu tey sleppa at royna seg sum yrkissang-arar.

Tey nógvu børnini, sum higartil hava lutikið, hava øll gjørt sera nógv burtúrur bæði við sangi, kóri og dansi. Luttakarnir hava, hvør sum ein, uppiborið alt

tað rós, tey kunnu fáa fyri teirra ágrýtni og áhuga fyri hesum tiltakinum.

Vit, sum fyrireikarar halda, og hava eisini fingið sjón fyri søgn, at hetta er eitt gott og neyðugt tiltak, sum er eitt munagott iskoyti fyri betri trivnaði, bæði á tí tónleikaliga- og sersakliga eisini á tí sosiala økinum.

Mong vóru tey, sum hava verið og hugt, sum frøddist yvir, hvussu gott børnini sungu og dansaðu, og eing-in ivi man vera í, at vit eiga nógv evnarik børn, sum koma at gera seg galdandi á yrkisvendum tónleikapall-um framyvir. Vit, sum hava

møguleika fyri tí, skulu bert skapa teimum teir neyðugu karmarnar. Tað er tað, sum okkara endamál við "Nósabarnaprix" er.

At fyrireika eitt so stórt tiltak er ikki ein løtt upp-gáva og krevur ymsar til-lagingar. Eg vil undir-strik-að, at hetta er nakað, tú fert undir, bert um áhugi er fyri tí. Vit mugu ikki gloyma at "Nósabarnaprix" fyri fyrstu ferð så dagsins ljós í fjør, og tað tekuruttan iva eini 3 til 5 ár, áðrenn tiltakið er tillagað til fullnar.

Tað ber við sær, at tað fara nakrar boytingar fram ,sum eru neyðugar, men ikki

altíð líka hepnar. Tað er sum áður nevnt ein víðgerð sum má finna stað. Sum Teitur Lassen sigur: "Áðr-enn tína frelsu, mást tú hava syndað"

Sjálvandi skulu vit, sum fyrireika "Nósabarnaprix" taka hædd fyri, at tillaging-ar fara fram,uttan alt ov nógvur radikalar broyting-ar. Ti er tað heilt einfalt neyðugt, at samstarvsáhugi er. Tað er eitt tað fyrsta vit leggja okkum eftir, tá ið vit fara undir fyrireikingarnar til tiltakið.

Vit fóru undir at fyrireika "Nósabarnaprix 2003" í nov. 02. Tá hildu vit, at tað

varð eitt sera gott hugskot at leggja undanumførini á stevnunum, við tí í hugan-um, at so høvdu børn og onnur áhugað okkurt annað gott tilboð at fara til. Sam-stundis vóru vit til reiðar at gera eina samstarvsavtalu, sum báðir partar kundu fingið figgjarligan ágóða av.

Sæð í bakspeglinum mugu vit ásannað, at sam-starvið, sum vit høvdu framtið kundu til fulnar fremjast í verki.

At leggja "Nósabarna-prix" á Vestanstevnu er ikki eitt gott hugskot, fing-u vit at vita við greiðum orð-

um aftaná undanumfarið har vesturi. So tað taka vit til eftirtektar sum ein part av áðurnevdu tillaging av tiltakinum.

Vit vilja við hesum bera eina umbering til Vágafólk og onnur viðkomandi, sum halda, vit hava borið okk-um skeivt at. Samstundis vilja vit heitað á foreldur um at hava yvirskot og tol til at lata tiltakið menna seg, so at vit øll í nærmastu framtið kunnu fróast yvir, at vit í Føroyum eisini hava eitt "Barnaprix".

Viðvíkjandi sak um nýggja fergulegu á Trongisvágsfirði

Trongisvágsskipið

Føroya Náttúru-verndarfelag – FNU

Erling Simonsen, formaður

Erling Simonsen, formaður

Erling Simonsen, formaður

Erling Simonsen, formaður

Erling Simonsen, formaður

Vísandi til at friðingar-nevndin fyri Suðuroyar sýslu hin 28. nov. 2002 við-mælti verkætlanina hjá Landsverkfrøðinginum til nýggja fergulegu á Trongis-vágsfirði, og at yvirfrið-ingarnevndin seinri stað-festi niðurstøðuna hjá frið-ingarnevndin, skal Føroya Náttúruverndarfelag eftir nevndarviðger í dag heita á yvirfriðingarnevndina, at taka málið um plasering av leguni og grótkastinum upp til nýggja viðger, tá nýggjar plantusløg á grunnum vatni á føroyskum firðum, sigur frá, at serstaka tarðaslagið Fugus serratus, ið ikki áður er funnið á landinum, má verða komið til Litla Hólm seinru 10 til 20 árin.

Litla Hólmur

Vísindaligar kanningar eru áður gjørdar í økinum. Í árinum 1800 sigur lívfrøð-ingurin Landt frá, at hesin tarðin var vanligur fram við føroysku firðunum. Ivi er um hetta er rætt, tí síðan

hava 4 aðrir granskarar í 1819, 1870, 1902 og í 1982 leita eftir Fugus serratus, uttan at hava funnið hann. Mett verður tí, at Landt í 1800 á einhvønn hátt hevur mistikið seg.

Aðrar kanningar verða í løtuni gjørdar á Náttúru-vísindadeildini í samstarvi við útletndskar granskingar-stovnar um føroysku firð-irnar og djóralívið, og savn-að er longu hópur av upp-lýsingum á kortyvirilit um stoð í landinum, har fuglur reirast og heldur til líkasum ferðing hjá laks og sili til

áarmunnar.

FNU loyvir sær at vísa yvirfriðingarnevndini á, at landsstýrið hevur tikið undir við (november 1998) norðurlendsku ætlanini til vernd av umhvørvi og náttúru. Her veður m.a. lagt áherðslu á, at tryggja marg-faldni av plantum og djór-um, teirra biotop og til-haldsstøð, og samstundis tryggja eina burðadygga nýtslu av náttúru- og ileg-u-tilfeinginum.

Serstakt skulu sjáldsom og høtt plantu- og djórasløg tryggjast so lívfrøðiliga margfaldni er so stórt sum gjørligt.

Hjálagt er yvirlýsing frá FNU um málið frá 12. apríl. Nevnd eru har onnur viðkomandi viðurskifti um tað neyðuga at verja Litla Hólm, so økið her verður fritt av grótkastinum.

Hetta er alneyðugt á ókin-plantu- og djóralív í ølun-um fær fullkomiliga broytt-ar umstøður tá 4-5 metur djúpa rennan millum hólm-in og land typpest.

Føroya Náttúruverndar-felag metur Litla Hólm, og alt økið við vikina – Punt-havn og Birgishavn – at vera náttúruøki burturav, ið hevur allar fortreytir fyri at verða friðað sambært lógini um náttúrufriðing. Um-framt at økið ber av í vakurleika, fornir lutir eru í økinum og siðsøguliga tilfeingið er stórt, er hetta tilhaldstað hjá hópín av fugli og útferðapláss hjá fólki.

Vísindaliga áhugamál eru, sum víst, á staðnum og hava verið tað síðan 1800, so álvarsamar orskóir eru til at yvirfriðingarnevndin tekur málið upp til nýggja viðger.

Vit leggja við avrit av yvirlýsing frá 12. apríl og loyva okkum at siga frá, at málið verður kunnað al-ment.

Yvirlýsing frá Føroya Náttúruverndarfelag

Lítli Hólmur má friðast sum náttúruøki

Litla Hólmur

Litla Hólmur

Vinnumálaráðið hevur biðið Lands-verkfrøðingin at gera uppskot til hvar nýggja samferðsluhavnin á Trongisvágssfirði kann byggjast til nýggja Smyril. Verandi havnarlag á Drelnesi kann ikki brúkast tí, sum sagt verður frá, er ov nógvur súður fram við syðra partinum á fjørðinum og verður tí neyðugt at leggja grót-kast út á fjørðin at verja atløg-u-bryggjuna.

Sambært uppskotinum skal sam-ferðsluhavnin byggjast upp at Litla Hólmi og grótkastið leggjast yvir innara part av økinum har stóra grynnan stutt úr landið verður partur í uppfyllingini. Við uppskotinum verður í framtíðini ikki siglandi inn um hólmín.

Litli Hólmur er serstakt náttúru-øki inni á Trongisvágssfirði og ein-asti í landinum av sínum slag. Frá Gálganum eystaru megin er Birg-shavn og Punthavn og síðan stóra víkin innan fyri Litla Hólm við Krambatanga og velduga sevinum og tarðaskóginum kring hólmín.

Føroya Náttúruverndar-felag metur Litla Hólm, og alt økið við vikina – Punt-havn og Birgishavn – at vera náttúruøki burturav, ið hevur allar fortreytir fyri at verða friðað sambært lógini um náttúrufriðing. Um-framt at økið ber av í vakurleika, fornir lutir eru í økinum og siðsøguliga tilfeingið er stórt, er hetta tilhaldstað hjá hópín av fugli og útferðapláss hjá fólki.

Vísindaliga áhugamál eru, sum víst, á staðnum og hava verið tað síðan 1800, so álvarsamar orskóir eru til at yvirfriðingarnevndin tekur málið upp til nýggja viðger.

Vit leggja við avrit av yvirlýsing frá 12. apríl og loyva okkum at siga frá, at málið verður kunnað al-ment.

Litla Hólmur

Litla Hólmur

har miðvíst mark ikki kann setast fyri viddini á økinum. Fornminnis-savnið hevur staðfest økið sum friðað øki, og kann tað tí tykjast í meira lagi, at Tvøroyrar kommuna í nýggja og broytta býarplaninum hevur lagt alt økið fram við hólmín og í mark til forna økið út til havn og idnaðarøki. Økið hevur annars stórt hall og er rættuliga ónýtiligt til t.d. idnaðarbygging.

Nýggi býarplanurin leggur næstan 2 kilometrar av havnarøki út og kann tað við stóra havnarlagnum á Tvøroyri sýnast í meira lagi, tá møguleikin fyri nýggjum havnarøki í uppfyllingini. Við uppskotinum verður í framtíðini ikki siglandi inn um hólmín.

Litli Hólmur er serstakt náttúru-øki inni á Trongisvágssfirði og ein-asti í landinum av sínum slag. Frá Gálganum eystaru megin er Birg-shavn og Punthavn og síðan stóra víkin innan fyri Litla Hólm við Krambatanga og velduga sevinum og tarðaskóginum kring hólmín.

Føroya Náttúruverndar-felag metur Litla Hólm, og alt økið við vikina – Punt-havn og Birgishavn – at vera náttúruøki burturav, ið hevur allar fortreytir fyri at verða friðað sambært lógini um náttúrufriðing. Um-framt at økið ber av í vakurleika, fornir lutir eru í økinum og siðsøguliga tilfeingið er stórt, er hetta tilhaldstað hjá hópín av fugli og útferðapláss hjá fólki.

Vísindaliga áhugamál eru, sum víst, á staðnum og hava verið tað síðan 1800, so álvarsamar orskóir eru til at yvirfriðingarnevndin tekur málið upp til nýggja viðger.

Vit leggja við avrit av yvirlýsing frá 12. apríl og loyva okkum at siga frá, at málið verður kunnað al-ment.

Litla Hólmur

Litla Hólmur

indaligt ella søguligt virði, vakur-leika ella sereyðkennir. Føroya Náttúruverndarfelag hevur á aðalfundi 12. apríl viðgjørt pla-sering av samferðsluhavnini og vil harðliga mæla frá, at verkætlanin verður framd sum hon fyriliggur í løtuni. Sum er, verður neyðugt at spreingja og dýpa havnarlagið, tá alt ov grunt er í innara parti í fergu-plássinum. Allarhelst er orsøkin til ætlaðu plasering at avmarka nøgd-ina av gróti, ið leggjast skal út. Hólmurin sýnist sum partur av uppfyllingini, men er lítið ella held-ur einki vunnid í kostnaðinum, tá spreingjast skal út í botnlendinum.

Litla Hólmur

Vit vilja tí mæla til, at náttúruøkið við Litla Hólm verður friðað og lagt út í býarplaninum sum frilendi til tryggjan av framtíðar møguleikum at njóta órørda náttúru og annars at tryggja eitt neyðugt lívfrøðiligt margfaldni. Frástøðan til Drelnes og økisviddin er rikiliga stór til at samferðsluhavnin við fyriminum kann flytast umleið 150 metur vestur so at rætta dýpið verður gagn-nýtt og soleiðis at grótkastið heldur ger nýtslu av 10-12 metur grynnun, ið liggur út fyri gomlu kirkjugarðs-brúnni. Tað sýnist ikki sum vega-íbindingin til landsveg er liðugt um-hugsað. Hall er á landsvega-strekkinum og ein møgulig rund-koyring kann ikki fremjast uttan so at gamla kirkjugarðurin partvís verð-ur tikin burtur.

Við hjálgødu tekning verður heitt á Vinnumálaráðið og Tvøroyrar kommunu at bera so í bándi, at samferðsluhavnin verður flutt góðar 150 metur og Litli Hólmur og økið kringum verður lagt út sum frilendi og náttúruøki burturav.

Litla Hólmur

Litla Hólmur